

лежить в основі успішного засвоєння нових знань, умінь та навичок, саме тому так важливо сформувавши у дітей основи творчості, тому що це сприятиме їх успіху в дорослому житті.

Література

1. Валенко Є.В. Як виховати талановитого учня / Є. В. Валенко // Психолог. –2014. – № 11-12. – С. 89-93. В.О.Сухомлинський. Сто порад учителяві.– К: Радянська школа.1998. – 303 с.
2. “Золотий члукчик” духовності. Визначення рівнів естетичного сприймання. Стаття кандидата психологічних наук з м. Києва Ж.Масенко // Початкова освіта. – 2003. - №3. – січень. С. 10.11
3. Л.С. Выготский Воображение и творчество в детском возрасте: психологический очерк: Кн. для учителя. / Послесл. В.В.Давыдова 3-е изд. М.: Просвещение, 1991. - 93с.
4. Чарівні пальчики. [Електроний ресурс]. Режим доступу: <http://natalivik90.blogspot.com/p/blog-page.html>
5. Brovchak L. S., Likhitska, L. M., Starovoit, L. V., Todosiyenko N. L. Pedagogical potential of the arts complex in the process of formation of aesthetic perception of junior pupils. Rezeknes Tehnologiji Akademija. Rezekne, Latvijas Republika, 2020. С. 98–108.
6. Starovoit, L.V. (2010). Pedagogichni umovy tvorchoho rozvytku molodshykh shkolyariv u protsesi trudovoho navchannya [Pedagogical conditions of creative development of younger students in the course of labor training]. Naukovi zapysky – Scientific notes, 261-266.

**Б. Радчук, О. Радчук,
здобувачі ступеня вищої освіти «магістр»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,
наук. керівник –канд. пед. наук, доцент І. Барановська**

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

Постановка проблеми. Зв'язок між зовнішніми обставинами та творчим потенціалом людини здійснюється через самореалізацію. Самореалізація

виступає як особливий суб'єктивний смисл людини, оскільки за своєю сутністю збігається з її свідомою діяльністю. Вона охоплює весь шлях внутрішньої індивідуальної мети – від першої думки про неї до матеріального втілення. Самореалізацію не можна зрозуміти за окремим її актом. Самореалізація – це свідомий процес і підсумок цілісної життєдіяльності людини, що полягає в опрідметненні всього комплексу індивідуальних здібностей і веде до перетворення особистості на суб'єкта життя. Процес самореалізації супроводжується суб'єктивними переживаннями людини під час виконання діяльності, що зумовлена не необхідністю, а власними інтересами, цілями та потребами.

Аналіз попередніх досліджень. Проблема формування здатності особистості до творчої самореалізації є складною, неоднозначною, багатогранною, тому її досліджують представники різних наук. Згідно філософських поглядів (В. Гумбольдт, М. Вебер, В. Муляр, М. Недашківська, Г. Нестеренко, Л. Подолянко) прагнення людини до самореалізації – інстинктивна здатність, оскільки перше за все воно пов'язане з трудовим способом життя, наявністю розуму, наявністю другої сигнальної системи та здатністю взаємодіяти та спілкуватися. У філософському словнику В. Шинкарука дано таке визначення: «самореалізація – свідома, цілеспрямована, матеріально-практична, соціальна, духовна діяльність особистості, спрямована на реалізацію власних сил, здібностей, обдарувань, можливостей [6, с. 597]. На переконання філософів, самореалізація, з одного боку – це життєво необхідна потреба особистості, з іншого – значима цінність суспільства.

Психологічні механізми процесу творчої самореалізації особистості вивчали А. Маслоу, К. Роджерс, К. Хорні, І. Бех, Л. Божович, Л. Коган, В. Роменець, С. Рубінштейн. Важливою складовою творчої самореалізації особистості вчені визначають самосвідомість особистості. «Суб'єкт, самотворячи, само реалізує, само реалізуючи, самотворить [5, с. 267]. Самореалізація можлива лише тоді, коли у неї є сильний мотив для особистісного росту. Самореалізація – творчий процес втілення здібностей та особистісного потенціалу. За словами В. Роменця, «творчість це й засіб самопізнання, саморозвитку, це дивовижне дзеркало, в якому відображаються найтонші намагання й очікування людини, найпотаємніші її думки, вся велич її духу, її неповторного «Я» [4, с. 286].

В педагогічній науці останніх десятиліть творча самореалізація особистості все сміливіше пов'язується не тільки з унікальністю творчого потенціалу особистості, а ще з її самоактивністю у процесі особистісного росту та розвитку (І. Барановська, Н. Зайцева, Н. Комісаренко, Н. Сегеда, Т. Сущенко). Творча самореалізація, на думку І. Барановської, «складний, свідомий, особистісний процесом, що забезпечує активність, самостійність особистості, його адаптованість в умовах навчальної діяльності, мобілізацію на якісний розвиток та втілення у ... діяльності свого творчого потенціалу» [1, с. 5].

Театральне мистецтво неможливо уявити собі без злагоджених творчих зусиль цілого театрального колективу. Театральне мистецтво дозволяє розкрити та реалізувати свої здібності та потенціал (творчо само реалізуватися) цілому колективу, та окремо кожному його учаснику, які плідно працюють у процесі створення, підготовки та показу вистави.

Мета статті: представити способи творчої самореалізації молодших школярів у театральній діяльності.

Виклад основного матеріалу. Театр – це унікальний вид мистецтва, що має синтетичну природу. Тут природно взаємодіють різні мистецтва (література, музика, живопис, архітектура, хореографія, вокальне мистецтво, тощо). Виконуючи свою особливу місію, кожне мистецтво виконує свою функцію, що дозволяє створити унікальний творчий продукт – театральну виставу, спектакль.

Ця специфічна природа театру наділяє безмежним педагогічним потенціалом. Створення спектаклю – це колективний творчий процес, оскільки в роботі над виставою плідно співпрацюють драматург, режисер, актори, музиканти, декоратори, гримери, освітлювачі сцени, хореограф. Організація в умовах школи театрального гуртка, студії або впровадження елементів театрального мистецтва в освітній процес дозволяє залучити до співпраці та творчого діалогу велику кількість дітей, застосувати індивідуальних, дитиноцентричний, диференційований підходи у процесі вибору завдань, сформувати важливі для сьогодення навички soft skills.

Варто з'ясувати завдання, що дозволяє здійснити та розв'язати театр для дітей. Перш за все – це формування вільної, активної особистості, пробудження її творчого потенціалу та розвиток здібностей. Використовуючи елементи театру на уроках та в поза навчальний час вчитель надає можливість бути самостійними, творчими, стимулює до пошуку власних шляхів розв'язання поставлених завдань, створює умови для практичного застосування надбаних знань і вмінь.

Безцінною є можливість для учнів спробувати на себе різні ролі: творця, актора, режисера, глядача, сценариста, декоратора, гримера, костюмера, тощо.

Театральне мистецтво – це гарний засіб для розвитку емоційно-почуттєвої, інтелектуальної, духовної сфери особистості учнів. Знайомство з театральним мистецтвом розширює та збагачує словниковий запас дітей, розвиває увагу, пам'ять, образне мислення, удосконалює мову та вимову, розширює світогляд, формує естетичний смак, вчить впевненості, активності, співпраці в команді. Розігруючи ролі, діти вчаться аналізувати хороші та погані вчинки, передавати своє ставлення до уявного героя, засвоюють зразки поведінки, розвивають уміння відчувати і розуміти партнерів, що, в свою чергу, дозволяє їм усвідомлювати почуття, потреби та поведінку інших людей. Ось чому включення мистецтва театралізації в освітній процес школи є дійсною потребою розвитку сучасної системи освіти [3, с. 51].

Окреслимо основні етапи підготовки молодших школярів до творчої самореалізації засобами театру. Зміст та завдання кожного етапу подано нижче у таблиці.

Етапи підготовки молодших школярів до творчої самореалізації

Етап	Зміст і завдання
Підготовчий	формування перших уявлень про театральну творчість взагалі, про світ театру.
Технічний	пізнання творчої діяльності «на дотик», знайомство й практичні навички театралізації.
Знаннєвий	накопичення знань про безмежність творчості довкола, аналіз театральних технологій, закріплення спостережень у навколишньому середовищі; розширення світогляду.
Творчо-інтерпретаційний	Створення ситуацій успіху, підтримки, розширення меж для творчої активності дитини.

В процесі підготовки молодших школярів педагоги практики радять знайомити учнів з різними видами театру. Наприклад:

1. Театр рукавичних ляльок – це спектаклі за участю спеціальних ляльок, у яких тулуб пустий (сорочка, рукавичка), що одягається на руку. Рух її голови здійснюється за допомогою рухів пальців, кисті руки. Ляльки звичайно діють на ширмі, за якою ховається ляльковод..

2. Театр маріонеток – ляльок, які рухаються за допомогою ниток, що відходять від рухомих частин персонажу (рук, ніг, голови) і сходяться вгорі на хрестовині.

3. Театр естрадної ляльки – це великі ляльки в зріст людини, пошиті з тканини, набиті ватою або поролоном. Ноги та руки ляльок за допомогою резинок кріпляться до ніг та рук ляльководів, голівка приводиться в рух рукою дитини. Цей театр ще має назву «Театр “живої руки”».

4. Театр з покидькових матеріалів.

5. Театр повітряних кульок – наповнена повітрям кулька оздоблюється заготовленими деталями – очима, носом, вухами, бантиками тощо.

6. Театр коробок – будь-які коробки однакових чи різних розмірів, оздоблюються деталями і з ними розігрується інсценівка. По такому ж принципу ляльок можна виготовити з пластикових пляшок, циліндрів і поролону.

Висновки. Завдання вчителів навчити учнів пізнавати і любити театр. Застосування театрального мистецтва чи окремих його елементів в початковій школі дозволяє за допомогою ігрових технологій створити простір для художньо-творчого спілкування та діалогу на засадах партнерства, глибше пізнати себе, товаришів, світ, розкрити свої здібності а потенціал в процесі творчої самореалізації. Виховання засобами театру – це гарна інвестиція в майбутнє.

Література

1. Барановська І.Г. Методичні засади художньо-творчої самореалізації підлітків в умовах діяльності ансамблю народної музики [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/1371>.
2. Барановська І.Г. Творчий розвиток молодших школярів засобами театральної діяльності . Zbiór raportów naukowych. «Perspektywy rozwoju badan naukowych w 21 wieku». (27.02.2013 – 28. 02.2013) Szczecin: Wydawca: Sp. z o. o. «Diamond trading tour», 2013. С. 5 – 9.
3. Гандзілевська Г.Б. Соціалізація обдарованих молодших школярів через самореалізацію в учнівському колективі. *Наукові записки. Серія Педагогіка і психологія*. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2009. Вип.13. С. 86-96.
4. Роменець В.А. Психологія творчості. Київ: Вища школа, 1971. 247 с.
5. Рубінштейн С.Л. Проблемы общей психологии. Москва: Педагогика, 1976. 390 с.
6. Філософський словник / За ред.. В.І. Шинкарука. Київ: Головна редакція УРЕ, 1986. 800с.
7. Demchenko O. Creativity in the structure of social aptitude / O. Demchenko // In the Sphere of Education and Artistic Work / edited by Marija Chepil, Anna Marta Zukowska, Oresta Karpenko.

І.Сандул,
здобувачі ступеня вищої освіти «бакалавр»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,
наук. керівник –канд. пед. наук, доцент Л. Старовойт

РОЗВИТОК ВУЛИЧНОГО ТАНЦЮ У СУЧАСТНОМУ СВІТІ

Постановка проблеми. Двадцять перше століття – надзвичайно цікаве, несамолюбиве, неповторне. Кожного дня з'являються різноманітні ідеї, які втілюються в життя, з неймовірною швидкістю, це можна зрозуміти поглянувши на розвиток інноваційних технологій. Але попри усе люди ніколи не забувають про мистецтво, вони прагнуть досконалості у своєму самовираженні. Якщо перегорнути назад сторінки історії ми побачимо, що мистецтво зародилося ще у добу пізнього палеоліту. Та представлялося у наскельних малюнках, різьблені по кістці, камені та ритуальними танцями. Належне місце у мистецтві відводиться саме хореографічному мистецтві, основа якого танець. Про виникнення танцю історики дізналися з наскельних малюнків, та дійшли висновку, що це були тотемні та обрядові танці. В ході еволюції було доведено, що рух – засіб вираження думок, вчинків та емоцій. Як ми знаємо у танці не звучать слова, але незважаючи на це, його мова інтернаціональна та зрозуміла всім. Історія розповідає нам, що людство сприймало танець, не лише як розвагу, стародавній танець виконував виховну роль. Танець – це ряд рухів тіла, які відповідають нашому настрою та залежать від музичного ритму. Міміка, в давній час, вважалася першою мовою первісного людства та була тісно пов'язана з танцювальним мистецтвом. Та більше того, усі рухи, в давній час називали танцями. [1.]

Виклад основного матеріалу. З давніх-давен танці є відображенням матеріальної культури, етики та естетики певного часу. І так як час не стоїть на місці, так і мистецтво танцю розвивається шаленими темпами. Кожного року танець розвивається, з'являються нові рухи, стилі та форми. Танець, як і усі слідує за модою, і так само як одяг, музика – збагачується та вдосконалюється, на початку 20 століття виник сучасний танець. Того часу усі види танців мали